
Wat te doen bij overlijden?

Met deze versimpelde handleiding hoopt SMUO haar leden voldoende informatie te verschaffen om de uitvaart van hun overleden dierbaren in goede banen te leiden:

Fase vóór het overlijden

- Vóór het overlijden van een dierbare is het voor de familie heel belangrijk om een aantal zaken vast te stellen:
 - o Zijn er wensen van de stervende inzake de Djanaza en begraafplaats?
 - o Is er sprake van schulden die betaald moeten worden?
 - o Is er sprake van een testament?
 - o Is er sprake van een uitvaartverzekering? Zo ja, welke verzekering?

Fase na het overlijden

- **Stap 1: Vaststellen van de dood.**
 - o Indien de persoon in het ziekenhuis is overleden, dan stelt de dienstdoende afdelingsarts de dood vast.
 - o Indien de persoon thuis overlijdt, dan dient de huisarts de dood vast te stellen.
 - Waarschuw de dienstdoende (huis)arts om het overlijden vast te stellen. Als je niet weet wie dat is, bel dan de huisartsenpost in de buurt.
 - Als je de dienstdoende arts hebt gewaarschuwd, komt deze zo snel mogelijk langs om het overlijden vast te stellen.
 - o In beide gevallen ontvang je van de arts een "verklaring van overlijden". Deze is belangrijk, omdat de uitvaartverzorger zonder deze verklaring niets mag doen.
- **Stap 2: Contact opnemen met de uitvaartverzekering**
 - o Als de verzekering op de hoogte is gebracht wordt er een dossier aangemaakt. Hiervoor is het belangrijk om gedurende de afhandeling van de uitvaart één contactpersoon aan te wijzen.
 - o uitvaartverzekering schakelt een uitvaartzorgondernemer in om de uitvaart te verzorgen.
 - **Let op !!!** Nooit zelf contact opnemen met de uitvaartzorgondernemer zonder toestemming van de uitvaartverzekering. De Marokkaanse uitvaartverzekeringen via bank Chaabi of Tijjariwafa hebben namelijk contracten afgesloten met bepaalde uitvaartzorgondernemers die zij zelf inschakelen. De uitvaartzorgondernemer neemt in dit geval zelf contact met u op. Indien dit niet gebeurt kunt u in overleg met uw verzekering zelf contact opnemen met de aangewezen uitvaartzorgondernemer.
 - Als de overleden geen verzekering heeft dan kunt ieder gewenste uitvaartzorgondernemer inschakelen. Deze maakt voor u vooraf een offerte voor de betalen kosten. Eea is afhankelijk van de wensen omtrent de uitvaart.
 - o De uitvaartzorgondernemer ontvangt van de verzekeringsmaatschappij opdracht om de uitvaart te verzorgen.
- **Stap 3: Contact opnemen met de uitvaartzorgondernemer**
 - o De uitvaartzorgondernemer neemt na dat hij het dossier en de opdracht heeft ontvangen van de uitvaartverzekering contact op met de familie van de overledene om de uitvaart te bespreken.
 - Familie bepaalt de volgende zaken:
 - De plaats en de tijd/datum waar de rituele bewassing plaats vindt
 - De plaats en de tijd/datum waar het Djanaza gebed plaats vindt
 - De plaats waar de overledene begraven wordt.

- **Stap 4: De uitvaart**

- o Nadat u alles hebt besproken met uw uitvaartzorgondernemer begint deze aan de uitvaart en zorgt voor onderstaande zaken:
 - Draagt zorg voor het ophalen van de overledene op de plek van overlijden
 - De rituele bewassing
 - Het djanaza gebed op de afgesproken plaats (moskee), tijd en datum.
 - Regelt alle benodigde formulieren, akten, uittreksels, dossiers en documenten bij de gemeente
 - Regelt de officiële papieren bij het consulaat (in geval van begraven in het buitenland)
 - Regelt alle benodigde vervoer van de overledene met auto en/of vliegtuig. Afhankelijk van de plaats van begraven

Repatriëring naar het buitenland

Een groot deel van de Marokkaanse gemeenschap in Nederland wil begraven worden in Marokko. De uitvaartzorgondernemer regelt alle benodigde papieren en documenten die nodig zijn voor het vervoeren van de overleden en de begeleiders van de overleden (meestal 2 personen). De kosten die hiermee gemoeid zijn voor rekening van de verzekering. U hoeft niets te betalen.

Begraven in Nederland

Door omstandigheden of doordat de meeste familieleden in Nederland wonen kiezen steeds meer moslims ervoor om begraven te worden in Nederland.

In Nederland zijn er verschillende islamitische begraafplaatsen die de vereiste grafgrust voor onbepaalde tijd kunnen garanderen. Op dit moment zijn dit:

- De islamitische begraafplaats in Almere (is eigendom van een moslimgemeenschap: Stichting Raza)
- De islamitische begraafplaats in Zuidlaren (is eigendom van een moslimgemeenschap: Stichting BIBIN)
- De islamitische begraafplaats in Nuenen

Naast bovenstaande islamitische begraafplaatsen, zijn er ook de zogenaamde Gemeentelijke begraafplaats met een islamitisch grafakker. Bijna elke gemeente in Nederland biedt op zijn gemeentelijke begraafplaats een islamitisch grafakker aan. De graven zijn hierbij gescheiden van niet-moslims en richting Mekka gericht. **Let op !!!** deze gemeentelijke begraafplaatsen met een islamitisch gedeelte bieden geen grafgrust voor onbepaalde tijd aan. Wel kunt u het graf huren voor 10, 20, 30 en soms 50 jaar. Uiteraard kunt u deze verlengen nadat de huurperiode verlopen is.

Op de meeste islamitische begraafplaatsen is het mogelijk om onder normale omstandigheden zonder kist begraven te worden.

Uitvaart- en grafkosten

De uitvaartkosten en de grafkosten kunnen verschillen. Laat u hierover vooraf goed inlichten door uw uitvaartzorgondernemer.

Wel verzekerd: Stem ook heel goed af met uw verzekering wat u wel en niet vergoed krijgt.

- De kosten van de uitvaart worden door uw verzekering rechtstreeks verrekend met de uitvaartzorgondernemer. Uw hoeft dus niets te betalen aan de uitvaartzorgondernemer. Indien de uitvaartzorgondernemer dat wel van uw vraagt dan moet u dit direct melden bij uw verzekering.
- De grafkosten kunnen per begraafplaats enorm verschillen en zijn wel voor rekening van de nabestaanden. Afhankelijk van uw verzekeringspakket krijgt u van de verzekering een bepaalde bedrag uitgekeerd om een deel van deze kosten te betalen.

Indien de nabestaanden niet in staat zijn om deze kosten te betalen, dan kunnen ze beroep doen op het consulaat of de islamitische noodfondsen.

Deze noodfondsen zijn als gevolg van het corona pandemie in het leven geroepen voor alle Moslims in Nederland, die geen uitvaartverzekering hebben of ontoereikend verzekerd zijn en komen te overlijden. Je kunt meer over deze fondsen vinden op de volgende websites:

- Islamitische noodfonds: www.islamitischnoodfonds.com
- Halaluitvaart: www.halaluitvaart.nl